

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 2/2013 z dnia 7 stycznia 2013

w sprawie zasadności finansowania leku Humira (adalimumab)
w ramach programu lekowego „Leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna adalimumabem (chLC) (ICD-10 K50)”

Rada uważa za niezasadne finansowanie ze środków publicznych leku Humira (adalimumab) w ramach wnioskowanego programu lekowego „Leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna adalimumabem (chLC) (ICD-10 K50)”.

Jednocześnie Rada uważa za zasadne finansowanie ze środków publicznych leku Humira (adalimumab) w ramach programu lekowego „Leczenie choroby Leśniowskiego i Crohna inhibitorami TNF (adalimumab lub infliksymab)” i wydawanie go pacjentom [REDACTED].

Uzasadnienie

Dowody naukowe wskazują, że adalimumab jest lekiem skutecznym w wywoływaniu poprawy lub remisji u 40-80% pacjentów z chorobą Leśniowskiego i Crohna, zwiększa możliwość zamknięcia się przetok, zmniejsza liczbę operacji i hospitalizacji. Ponieważ jego skuteczność jest podobna do infliksymabu, powinien być stosowany w ramach programu „Leczenie choroby Leśniowskiego i Crohna inhibitorami TNF (infliksymab, adalimumab)” [REDACTED].

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy objęcia refundacją produktu leczniczego Humira (adalimumab) we wskazaniu: leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna. Wniosek dotyczy zamieszczenia w Wykazie refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych technologii Humira (adalimumab) 40 mg, roztwór do wstrzykiwań, 2 amp.-strz. (+2 gaziki), EAN 5909990005055 w ramach programu lekowego „Leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna adalimumabem (chLC) (ICD-10 K50)” i istniejącej grupy limitowej: 1050.1, „blokery TNF – adalimumab”, [REDACTED].

Problem zdrowotny

Choroba Leśniowskiego-Crohna (chLC) to przewlekły, zwykle ziarniniakowy proces zapalny, w którym zmiany pierwotne mogą zajmować każdy odcinek przewodu pokarmowego (od jamy ustnej do odbytu). Zmiany mają charakter odcinkowy, niesymetryczny i pełnościenny.

Najwyższą zapadalność i chorobowość obserwuje się w wysokorozwiniętych krajach Europy Zachodniej i Ameryki Północnej. Zapadalność w krajach Europy Zachodniej i Północnej szacuje się na 5 przypadków na 100 tys. mieszkańców na rok, natomiast chorobowość na 40-50 przypadków na 100 tys. mieszkańców. Najczęściej chorobę rozpoznaje się u osób młodych między 15 a 40 r.ż., ale zachorowalność może dotyczyć każdego wieku. Drugi mniejszy szczyt zachorowalności przypada na 50-80 r.ż. Zapadalności i chorobowości wśród mężczyzn i kobiet jest podobna (z niewielką

przewagą płci żeńskiej). Na podstawie danych Krajowego Rejestru chLC w Polsce w 2012 roku w 91 ośrodkach biorących udział w tworzeniu rejestru zarejestrowano łącznie ponad 5,5 tysiąca pacjentów z chLC. Ponieważ etiologia choroby jest nieznaną, nie ma leczenia przyczynowego. Postępowaniem z wyboru jest u większości chorych leczenie zachowawcze, polegające na farmakoterapii i uzupełnieniu niedoborów pokarmowych.

Leczenie farmakologiczne chLC obejmuje:

- leczenie przeciwzapalne – glikokortykosteroidy, pochodne kwasu 5-aminosalicylowego (sulfasalazyna oraz mesalazyna),
- leczenie immunosupresyjne – pochodne tiopuryny (azatiopryna, 6-merkaptopuryna), metotreksat, inhibitory kalcyneuryny (cyklosporyna i takrolimus),
- leczenie biologiczne – infliksymab (IFX), adalimumab (ADA),
- leki przeciwdrobnoustrojowe – metronidazol i cyprofloksacyna,
- leczenie objawowe – leczenie przeciwbólowe (metamizol lub opoidy), leczenie przeciwbiegunkowe (difenoksylatu lub loperamidu).

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Humira zawiera substancję czynną ADA, która wiąże się swoiście z TNF i neutralizuje biologiczną czynność TNF, blokując jego interakcję z receptorami p55 i p75 na powierzchni komórki. Moduluje również odpowiedzi biologiczne indukowane lub regulowane przez TNF, w tym zmiany w poziomach cząsteczek adhezji międzykomórkowej odpowiadających za migrację leukocytów (ELAM-1, VCAM-1 i ICAM-1, wartość IC50 wynosi 0,1-0,2 nM).

Alternatywne technologie medyczne

Alternatywną technologią lekową dla ADA, stosowaną u chorych z czynną chLC, u których dotychczas stosowane leczenie okazało się nieskuteczne lub wystąpiły objawy nietolerancji dotychczas stosowanych leków, jest IFX – chimeryczne (ludzko-mysie) monoklonalne przeciwciało IgG przeciw rozpuszczalnemu i związanemu z błoną komórkową TNF- α . Spośród dostępnych inhibitorów TNF- α , jedynie ADA i IFX posiadają rejestrację centralną w leczeniu chLC. Ponadto, zarówno ADA, jak i IFX znajdują się w Wykazie refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (lek dostępny w ramach programu lekowego) i wydawane są bezpłatnie w ramach programu lekowego: „Leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna (chLC) (ICD-10 K50)”.

Skuteczność kliniczna

Analizę skuteczności ADA i IFX przeprowadzono na podstawie

Analizę skuteczności przeprowadzono z uwzględnieniem podziału na cztery kategorie:

W indukcyjnej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami lub bez przetok)

Wyniki badań wskazują na istotnie statystycznie częstszą remisję (wskaźnik aktywności choroby Crohna (ang. Crohn's Disease Activity Index) – CDAI<150) przy zastosowaniu 160/80 mg ADA w porównaniu z placebo. Jednocześnie wykazano, że ADA w dawce 160/80 mg jest skuteczniejszy w utrzymaniu remisji niż ADA w dawce 80/40 mg. Wykazano również, że redukcja CDAI o co najmniej 70 i co najmniej 100 punktów istotnie statystycznie częściej występowała w grupie przyjmującej ADA w porównaniu z grupą placebo. Średni końcowy wynik CDAI także był istotnie statystycznie niższy wśród pacjentów przyjmujących ADA w porównaniu z placebo.

Poprawa jakości życia, oceniana przy pomocy kwestionariusza IBDQ (Inflammatory Bowel Disease Questionnaire) oraz SF-36 w grupie przyjmującej ADA była istotnie statystycznie wyższa w porównaniu do grupy przyjmującej placebo.

W podtrzymującej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami lub bez przetok)

Terapia ADA jest skuteczniejsza w utrzymywaniu remisji (CDAI<150) oraz redukcji CDAI o co najmniej 70 i co najmniej 100 punktów w porównaniu do placebo. Ponadto, redukcja CDAI w 52. – 56.

tygodniu terapii w porównaniu ze stanem początkowym była większa w grupie leczonej ADA w porównaniu z grupą placebo. Odsetek pacjentów hospitalizowanych był istotnie statystycznie niższy w grupie chorych leczonych ADA, w porównaniu do pacjentów otrzymujących placebo, zarówno w kategorii hospitalizacji ogółem, jak i związanych z chLC.

Średnia zmiana IBDQ w porównaniu ze stanem początkowym w 52.-56. tygodniu obserwacji była istotnie statystycznie wyższa w grupie pacjentów przyjmujących ADA w dawce 40 mg co 2. tydzień w porównaniu z placebo. Ponadto, wśród chorych przyjmujących ADA średni końcowy wynik IBDQ w 24.-26. tygodniu był istotnie statystycznie wyższy niż w grupie placebo.

W indukcyjnej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami)

W podtrzymującej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami)

W grupie przyjmującej ADA co 2. tydzień odnotowano istotnie statystycznie większy odsetek całkowitych wygojeń w porównaniu z grupą placebo.

Wśród pacjentów przyjmujących ADA odnotowano istotnie statystycznie większą poprawę jakości życia wyrażoną za pomocą kwestionariusza IBDQ, a także większy odsetek pacjentów, którzy uzyskali ≥ 16 pkt. poprawę wyniku IBDQ w porównaniu z placebo.

Skuteczność praktyczna

Wnioskodawca nie przedstawił wyników badań oceniających skuteczność praktyczną adalimumabu.

Bezpieczeństwo stosowania

Analizę bezpieczeństwa ADA i IFX przeprowadzono na podstawie wyników badań włączonych do oceny skuteczności. Analizę bezpieczeństwa przeprowadzono z uwzględnieniem podziału na cztery kategorie:

W indukcyjnej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami lub bez przetok)

Działania niepożądane ogółem oraz zaostrzenie chLC istotnie statystycznie (i.s.) rzadziej występowały w grupie przyjmującej ADA w porównaniu z placebo. Działania niepożądane w miejscu iniekcji i.s. częściej występowały w grupie otrzymującej ADA.

W podtrzymującej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami lub bez przetok)

Działania niepożądane prowadzące do przerwania badania, poważne działania niepożądane oraz zaostrzenia chLC występowały i.s. rzadziej w grupie przyjmującej ADA w porównaniu z placebo. Działania niepożądane w miejscu iniekcji/infuzji, infekcyjne działania niepożądane, ból głowy, zmęczenie, zapalenie nosogardła oraz infekcje dróg moczowych występowały i.s. częściej u pacjentów leczonych ADA w porównaniu z placebo.

W indukcyjnej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami)

Analiza bezpieczeństwa krótkoterminowej terapii ADA wśród pacjentów z chLC z przetokami nie była możliwa ze względu na brak danych.

W podtrzymującej fazie leczenia (populacja pacjentów z przetokami)

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

[Redacted text block]

Stosunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Wpływ na budżet płatnika publicznego

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Rozwiązania proponowane w analizie racjonalizacyjnej

[Redacted text block]

[Redacted]	[Redacted]		
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]		

[Redacted text block]

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

Odnaleziono łącznie 5 pozytywnych rekomendacji klinicznych dotyczących stosowania ADA w leczeniu chLC: Prescrire 2012, ACG 2009, CAG 2009, ECCO 2009, PTGE 2007. W najnowszych rekomendacjach praktyki klinicznej w przypadku niepowodzenia leczenia kortykosteroidami i lekami immunosupresyjnymi, skuteczne w leczeniu umiarkowanej lub ciężkiej czynnej chLC są przeciwciała anty-TNF.

Odnaleziono łącznie 3 pozytywne rekomendacje refundacyjne dotyczące stosowania ADA w leczeniu dorosłych z umiarkowaną do ciężkiej postaci chLC, którzy nie odpowiedzieli lub mają przeciwwskazania do terapii konwencjonalnej: NICE 2012, PBAC 2010, CADTH 2007.

Natomiast w wytycznych SMC 2012 ADA nie jest rekomendowany w leczeniu umiarkowanej postaci chLC u dorosłych pacjentów, którzy nie odpowiedzieli w pełni na leczenie kortykosteroidami i/lub leczenie immunosupresyjne, lub którzy nie tolerują lub mają przeciwwskazania do stosowania takich terapii.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 35 ust. 19 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, z uwzględnieniem analizy weryfikacyjnej Agencji Oceny Technologii Medycznych nr AOTM-OT-4351-22/2012 „Wniosek o objęcie refundacją leku Humira (adalimumab) w ramach programu lekowego „Leczenie choroby Leśniowskiego-Crohna adalimumabem (chLC) (ICD-10 K 50)” grudzień 2012.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Opinia eksperta przedstawiona podczas posiedzenia RP w dniu 07.01.2013 r.